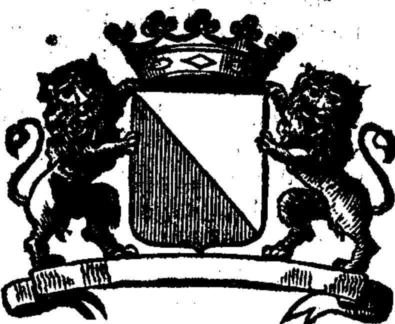
A°. 1857. N°. 251.

DONDERDAG

22 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 22 Oktober.

Is het leger hier te lande, de kern van dat in Oost Indië?

Toen in Nederland de tijdingen ontvangen werden, dat de opstand in Engelsch-Indië zich meer en meer uitbreidde, dat de Engelsche soldaten en honderde vrouwen en kinderen op de vreesselijkste wijze vermoord werden, slagtoffers van eene onbedachtzame regering, maar vooral, dat de godsdienst ook daar weder het middel was, om de dweepzieke inboorlingen tot den opstand aan te zetten, toen ontstond in ons land de vrees, dat het vuur van den opstand ook naar onze Oost-Indische bezittingen zou overslaan, en bij den nadenkende kwam de vraag op, zouden wij de middelen hebben, om zulk een' opstand te onderdrukken of tegen te gaan.

Die vrees is niet zóó levendig meer, nadat met de laatste mailbooten goede tijdingen uit Java zijn ontvangen. Maar is het daarom onmogelijk, dat hetgeen men heeft gevreesd, zal gebeuren? Wie kan den loop van den opstand in Engelsch-Indië voorspellen, of verzekeren, dat Java rustig zal blijven? Moet de les door Engeland ontvangen voor ons verloren gaan, of is het niet de pligt van eene wijze regering, om in tijds maatregelen te nemen tot keering van het gevaar?

Laten wij ons de vraag voorstellen, wat zou de regering gedaan hebben of doen, indien de tijding was gekomen of kwam, dat op Java een opstand is uitgebroken.

Zou zij de middelen bezitten om krachtige hulp naar dat voor ons zoo kostbare eiland te zenden, ten einde het bezit daarvan te verzekeren, en onze dierbare betrekkingen aldaar te beschermen? Het antwoord op die vraag kan niet bevredigend zijn, en men mag dus niet onbekommerd wezen.

Vooreerst bezitten wij geene talrijke vloot van stoomschepen, om spoedig troepen derwaarts te vervoeren, maar bovendien is het leger hier te lande niet in staat, om het Indische belangrijk te versterken; het heeft daarvoor noch vrijwilligers, noch kader beschikbaar. Het getal der eersten is zeer gering, en daardoor wordt het zeer moeijelijk, om de kaders aan te vullen; de in verhouding tot de dure levensbehoeften zoo lage soldijen, welke alleen bij de infanterie een weinig verhoogd zijn geworden, zijn geen prikkel meer, om vrijwillig in dienst te gaan, maar wel de reden, om die te verlaten. Het korps officieren is ook niet kompleet. In een woord, het leger hier te lande mist, wat het personeel betreft, alle middelen, noodig voor eene snelle uitbreiding. Wanneer de noodlottige tijding mogt komen, dat er versterking naar Indië *moet* gezonden worden, dan zou wel, door de omstandigheden gedrongen, uit het leger nog zoo veel mogelijk geput worden, en het zou welligt gelukken eenige honderde manschappen bijeen te brengen, maar dan zou dat leger daardoor in nog veel ongunstiger toestand komen, dan het thans is, en het niet mogelijk wezen later meerdere hulp te zenden; en een ieder weet, dat in een oorlog, vooral in een klimaat als dat van Java, een leger voortdurend versterkingen eischt.

Vóór den Engelschen opstand had onze regering reeds besloten het Indische leger te vergrooten, ten gevolge waarvan talrijke versterkingen derwaarts gezonden zijn; deze waren er dus noodig, zelfs zonder de vrees voor onlusten. Maar alleen, omdat de Engelsche vreemden legioenen werden ontbonden, konden in zoo korten tijd zoo vele manschappen aangeworven worden; in gewone omstandigheden zou dat onmogelijk zijn geweest. Op die werving van vreemden is alzoo geen staat te maken; ons leger hier te lande moet de kern zijn voor het Indische, het moet zoo ingerigt wezen, dat daaruit dadelijk en aanhoudend versterkingen naar Indië kunnen gezonden worden; en dit is thans het geval niet.

Het heeft ons daarom bevreemd, dat, met het oog op die omstandigheden, bij het aanbieden der begrooting van oorlog voor 1858, geene maatregelen zijn voorgesteld, welke noodzakelijk zijn om den toestand met gerustheid te gemoet te gaan; deze onbezorgdheid kan noodlottige gevolgen hebben.

Moge het nageslacht ons nimmer kunnen verwijten, dat wij de gelden, welke ons zoo rijkelijk uit Java toevloeijen, niet ten deele hebben besteed, om ons het bezit van dat kostbaar eiland te verzekeren. Y.

— De zaak der Donauvorstendommen kan men aannemen, dat niet alleen weder de aandacht der politieke wereld in 't buitenland wekt, maar die ook verdient. Onder Weenen zal men zien, hoezeer de zaak der Unie door de Divans krachtig wordt voorgestaan, en hoe dus het nationaal programma, dat bij de verkiezingen heeft voorgezeten, geheel wordt volgehouden: erkenning der regten van de Porte — vereeniging onder een prins, vermaagschapt aan eene westelijke dijnastie. — parlementaire regeringsvorm — en onzijdigheid van den nieuwen Staat.

Dat zijn goede beginselen, en men weet, dat ze door Frankrijk, Rusland en Sardinië worden goedgekeurd; maar het vrijheidlievend Engeland acht die in vereeniging met Oostenrijk en vooral met de Porte voor de Donauvorstendommen ongeraden, en vooral de Porte vreest er zijn gezag door te verliezen. De partijen staan dus 3 tegen 3; daarom juist wordt het des te belangrijker te weten, hoe Pruissen over de zaak denkt. Gister hebben we 't reeds gemeld, dat de Pruiss. minister *v. Manteuffel* zich onzijdig houdt, en, om aan het verdrag van Parijs zijn volle werking te geven, de uitdrukking van den volkswensch wil afwachten. Daaruit zou men mogen opmaken, dat Pruissen zich ook eeniger mate door dien wensch zal laten leiden, gelijk zeker de bedoeling van het Parijzerverdrag is geweest, en niettegenstaande de tegensparteling der Porte zou dan de kwestie beslist zijn. Maar er wordt, zooals men onder Bucharest zal kunnen zien, alles beproefd, om de achterdocht der mogendheden op te wekken; er wordt misschien daartoe zelfs agitatie verwekt, en men kan dus niet voorzeggen wat er gebeuren zal, als men in de Donaugewesten niet met de meeste voorzigtigheid blijft te werk gaan: er is geene Europesche ingenomenheid meer tegen de Turken als in de Grieksche zaak, en Turkije zelf heeft te zeer getracht zich in het Europeesch statenstelsel te voegen; er is te veel opgeofferd om het schijnbare kracht te geven, dan dat de beslissing van het Donauvraagstuk geene zeer naauwkeurige weging zou vereischen, alvorens het beslecht zij.

De *N. Pr. Ztg.* bevat een schrijven, waarin de vermindering van het Russiesche leger uitvoerig wordt besproken; die vermindering geschiedt op zeer uitgebreide schaal; ze strekt ten voorbeeld voor andere mogendheden en is een bewijs te meer voor de plannen, die Keizer *Alexander* voedt ter vermeerdering van de welvaart en de geheele ontwikkeling van Rusland.

Het leggen van een vaste brug over den Rijn, dat ook bij Oostenrijk tegenstand vond, omdat het de verdediging van Duitschland bemoeijelijkte, waarom het Weenerkabinet er versterkte hoofden bij verlangde, die 12 miljoen zouden kosten, is thans eene besliste zaak. Toen Baden beweerde, dat die kosten dan door den Bond moesten gedragen worden, heeft Oostenrijk toegegeven, en voor de versterkte positie zal nu slechts 2 miljoen besteed worden.

Omtrent de redenen van den Ind. opstand wordt steeds veel getwist; eene verdediging der O. Ind. kompanjie door een der direkteuren, den heer *Willougby*, schijnt als te partijdig weinig te beteekenen, alhoewel de Eng. bladen er mede zijn opgevuld.

Omtrent het nieuwe ministerie te Madrid en de verwachtingen, die men er van koestert, zal men enkele opgaven onder Spanje vinden. De toekomst van het eenigermate liberale kabinet achten velen zeer wisselvallig. Moge het de noodige kracht en invloed hebben, om aan Spanje eindelijk een bestuur te geven, dat boven de hofintrigues staat!

— Z. M. de koning der beide Siciliën heeft Z. K. H. den Prins van Oranje benoemd tot ridder der Ferdinands-orde.

— Bij besluit heeft Z. M. aan den heer *J. A. Mazel*, sekretaris van Hoogstdeszelfs gezantschap te Brussel, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen van ridder der Danebrogsorde 3. kl. hem door Z. M. den Koning van Denemarken geschonken; — benoemd tot notaris in het arrondissement Goes, ter standplaats Colijnsplaat *L. v. d. Moer*, kandidaat-notaris aldaar; — goedgevonden te benoemen bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot offic. van gez. 1. kl. *P. J. v. d. Grijp*, thans 2. kl.

§— Heden zijn weder de verslagen van het onderzoek in de afdeelingen omtrent het Xe en XIe hoofdstuk der begrooting (*Oorlog* en *Koloniën*) openbaar gemaakt.

Bij de begrooting voor *Oorlog* betuigden vele leden hun leedwezen dat op nieuw dit eindcijfer, op eén gering bedrag na, hetzelfde als in de laatstvorige jaren was gebleven, vooral met het oog op hetgeen bij de openbare beraadslaging over de loopende begrooting is gebeurd, toen door de helft der leden eene afkeurende stem werd uitgebragt. Men wees in de eerste plaats op de vroegere verklaringen van den tegenwoordigen Minister en op die van zijnen onmiddellijken voorganger; men deed dit met te meer aandrang, dewijl thans, bij eenen meer en meer gevestigden staat van vrede in Europa, kostbare wapeningen minder noodig schenen. Groote mogendheden rondom ons verminderen hare legers: dit kon, dacht men, door kleine Staten worden nagevolgd.

Vestigde men het oog op de tweeledige bestemming van ons leger — kern voor de wapening in oorlogstijd en steun en aanvulling van onze krijgsmagt in de koloniën, — dan meende men, dat, zelfs niettegenstaande het hooge eindcijfer, dit dubbele doel nog maar ten deele bereikt werd. Immers het thans bestaande kader van officieren en onderofficieren zou te naauwer nood in oorlogstijd voldoende wezen; terwijl de voortdurende aanwervingen in den vreemde en de moeijelijkheid, om officieren van het leger hier te lande te vinden, gezind om in onze overzeesche bezittingen dienst te doen — dezer dage gebleken uit de vergelijking van het gering getal overplaatsingen met de behoefte en voordeelige aanbiedingen, — genoegzaam deden zien, dat ook dit doeleinde maar gebrekkig werd bereikt.

Andere leden, zonder daarom de onderwerpelijke begrooting goed te keuren, meenden evenwel dat, met het oog op de diensten uit het leger verkregen, het hooge eindcijfer geen grond tot afkeuring kon geven, zoolang men niet bepaaldelijk kon aanwijzen op welke deelen der begrooting de verlangde vermindering moest drukken; en daarin bleven, naar hunne meening, de voorstanders der vermindering in gebreke. Erkende men toch dat de kaders thans nog maar te naauwer nood voldoende waren tot het vormen van de kern, die men in tijden van gevaar verlangde, dan vonden de leden, wier gevoelen thans wordt uitgedrukt, juist daarin eene afdoende reden om geene eenigzins aanmerkelijke vermindering in de kosten van het leger te moeten verlangen. Wierd toch het kader vergroot ten koste van de soldaten, dan zou dat grootere kader, bij gebrek aan oefening en dienst, spoedig onbruikbaar worden.

Ook in den tegenwoordigen staatkundigen toestand van ons werelddeel zagen die leden weinig reden tot geruststelling. Afgezien dat ten allen tijde kleinere Staten veeleer onverwachts en plotseling kunnen bedreigd worden en overrompeling van dezen bijna onherstelbaar is, meenden zij dat althans, nu het evenwigt tusschen de grootere magten door gewigtige gebeurtenissen in Azië bedreigd kon worden, het meer dan ooit noodzakelijk was op onverwachte gebeurtenissen bereid te zijn. Hetgeen bij de leden, wier gevoelen hier bestreden wordt, een grond tot geruststelling scheen te wezen, was bij anderen reden tot bekommering.

Vele leden vonden bij voortduring in deze begrooting daarenboven weinig blijken van dat spaarzaam beheer, waarvan toch zoo dikwijls toezegging was ontvangen.

Vrij algemeen is de wenschelijkheid erkend, om meerder verband tusschen de krijgsmagt in Oost-Indië en die in het vaderland te verkrijgen, zoodat de aanvulling of versterking der troepen in de koloniën uit het leger hier te lande met meer gemak en [illegible] kon plaats hebben. Dit onderwerp reeds [illegible] in vroegere gedachtenwisselingen met de Reg[illegible] handeld, is wel aan vele moeijelijkheden [illegible] dit ontveinsde men niet, maar die [illegible]

schenen niet onoverkomelijk. Zoo kon men wel is waar geen manschappen der eigenlijke militie zonder hunne toestemming in de kolonien gebruiken: doch, vroeg men, zouden er geene korpsen, enkel uit vrijwilligers bestaande, zijn op te rigten, met het beding van in de kolonien te kunnen gebruikt worden? Hiertegen werd door andere leden, die overigens het wenschelijke der zaak toestemden, aangevoerd, dat nu reeds het getal vrijwilligers bij het leger hier te lande ontoereikend was: nu moest men reeds manschap der militie ter aanvulling der ontbrekende vrijwilligers in dienst houden; hoeveel te meer zou dit het geval zijn wanneer de bezwarende voorwaarden van verpligting tot de dienst in de koloniën daarbij kwam? Ook had de ondervinding niet gunstig beslist omtrent het overbrengen van afzonderlijke regementen naar de koloniën, noch omtrent de dienst aldaar van hen te verkrijgen.

Een ander denkbeeld, ook vroeger meermalen behandeld, om namelijk de officieren, die toch als vrijwilligers dienen, zonder onderscheid bij de troepen in de koloniën en hier te lande in te deelen, vond eveneens ernstige tegenspraak; niet alleen de vele bezwaren bij de regeling der bevordering tot hoogere rangen, maar ook de zedelijke verpligting, die men meende, dat op de Regering rustte, om officieren, die zich onder de bestaande orde van zaken hadden in dienst begeven, niet tegen hunne begeerte in eenen geheel anderen toestand te plaatsen, maakte het, naar het oordeel dier leden, onmogelijk om anders dan door vrijwillige overplaatsing het leger hier te lande dienstbaar te maken aan de verdediging der koloniën.

Het overwegend belang evenwel om de krijgsmagt in de koloniën krachtig uit het moederland te kunnen ondersteunen, deed echter algemeen den wensch uiten, dat de Regering dit aangelegen onderwerp, thans belangrijker dan ooit, op nieuw tot een punt van gezet onderzoek mogt maken.

Ook op de onderdeelen had men groote aanmerkingen. De kosten van het ministerie zelf werden hoog genoemd en telkens hooger. De heer *v. Bosse* heeft, als vergelijking met het ministerie van oorlog in België, waaromtrent hij reeds in 't vorig jaar opgaven deed, thans eene uitvoerige nota dienaangaande ingeleverd, waaruit blijkt, dat daar bij een leger van 40,090 man en 8793 paarden aan het departement *f* 121,429.— en bij ons bij een leger van 26,000 man en 3500 paarden *f* 155,00.— aan het departement besteed wordt. Bij ons zijn, na aftrek van boden enz., 108 beambten, waaronder 31 militairen, dus overblijvende 77. In België is dit cijfer slechts 58, terwijl er 39 militairen werkzaam zijn. De heer *v. Bosse* doet uitkomen, hoezeer het gebruik der onderofficieren in België op het ministerie het verschil niet wettigt. Trouwens die onderofficieren in België hebben eene toelage van *f* 1904.—, terwijl zij die hen hier vervangen *f* 25,200.— aan inkomen hebben; neemt men hieraf de soldij dan blijft er aan toelage over *f* 12,000. In 't geheel is dus hier te lande het departement van Oorlog bij veel kleiner leger op kostbaarder voet ingerigt dan in België, en dit schijnt onbillijk.

In twee afdeelingen is op nieuw betoogd de weinige noodzakelijkheid tot het behoud van den generalen staf in vredestijd.

Vooral bij de afdeeling *Materieel der artillerie*, meende men eer neiging tot een ruim gebruik maken van de toegestane gelden dan tot een spaarzaam beheer op te merken. Er was wel minder aangevraagd tot aanschaffing van grondstoffen, doch men vreesde dat daardoor de voorraad uitgeput werd, die later maar des te grootere offers ter aanvulling zou eischen.

Omtrent het zoo aangelegen onderwerp der wapening van de infanterie had men gaarne eenige inlichting ontvangen. Men vroeg, of nu nog wel al de tirailleur-kompagniën geheel met het nieuwe geweer waren gewapend: alsmede of de vertraagde wapening ook een gevolg is van eenige verandering in de zienswijze van den minister omtrent het invoeren van nieuwe geweren, in verband met het nieuwe Pruiss. geweer. Men hoopte dat er geene nieuwe reeksen van proefnemingen mogten noodig zijn, maar dat men, steunende op de ondervinding in groote legers verkregen, eene doeltreffende wapening der infanterie niet tot in het onbepaalde zou verschuiven.

Materieel der genie. — Bij deze afdeeling is weder ter sprake gebragt het getal vestingen en posten, dat door sommigen als nutteloos of zelfs als nadeelig voor ons verdedigingsstelsel wordt geoordeeld. Men wees daarop weder op Maastricht en Venlo. Door andere leden werden die beweringen wedersproken.

Bij de begrooting van *Koloniën* heeft men vele opmerkingen bewaard tot de behandeling van het koloniaal batig slot over 1855.

Vele leden hadden bedenkingen tegen deze begrooting, terwijl nog altijd de wet, regelende de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen, voorgeschreven in art. 60 der Grondwet, ontbreekt. Zij meenden, dat reeds lang een einde moest gemaakt zijn aan den zonderlingen toestand, dat jaarlijks de Vertegenwoordiging een geruimen tijd wijdt aan een zeer naauwkeurig onderzoek der Staatsbegrooting, terwijl de vaststelling eener andere begrooting van veel meer millioenen, mede tot de dienst van den lande behoorende, geheel aan hare medewerking is onttrokken. Zij waren van oordeel, dat de indiening der wet, bij art. 60 der Grondwet bedoeld, thans geen langer uitstel gedoogt, en konden geen genoegen nemen met het verschuiven der regeling dezer aangelegenheid tot de komptabiliteitswetten voor het moederland zouden zijn vastgesteld. Zulk een onafscheidelijk verband tusschen het eene en het andere onderwerp zagen zij niet in.

Men vestigde de aandacht op de meer en meer dringende noodzakelijkheid om maatregelen te nemen tegen de uitbreiding van het Chinesche element in Indië en bijzonder op Java. Men erkende het nut dat in 't belang van landbouw en nijverheid van de Chinezen kan worden getrokken, maar men vreesde dat hun toenemend grondbezit en hunne aanraking in de binnenlanden van Java met de inboorlingen uit een staatkundig oogpunt gevaarlijk is en zeer ten nadeele dezer laatsten strekt.

Met het oog op het votum der Kamer, waarbij zij hare „overtuiging" heeft uitgesproken „dat het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië eene herziening behoort te ondergaan," vroeg men, of daaraan door den Minister is gevolg gegeven.

Door den Minister van Koloniën is onlangs beweerd: „dat van regeringswege nooit is erkend geworden, dat de Kokos-eilanden eene Nederlandsche bezitting zijn." Men kon zich met deze meening nog niet vereenigen en verlangde daarom nadere inlichtingen.

Reeds sedert vele jaren heeft men aangedrongen op eene hervorming van de akademie te Delft, speciaal wat de opleiding van ambtenaren voor de Indiesche dienst betreft. Gedurig heeft de min., zoowel als zijn voorganger, haar toegezegd, maar gedurig wordt men ook in de vervulling dier belofte te leur gesteld. Ondertusschen blijkt meer en meer de noodzakelijkheid dier hervorming, zoowel wanneer men let op de zamenstelling der akademie, den aard van het onderwijs en de inrigting der examina, als wanneer men de resultaten in aanmerking neemt.

— H. Ingelanden van den Haarlemmermeer-polder hebben zich op nieuw tot de Tweede Kamer gewend met een adres, bezwaren inhoudende tegen de op nieuw ingediende voordragt, bij welke de in dien polder gelegen landen, ten behoeve van de gemeente Haarlemmermeer, met eene belasting zouden worden bezwaard.

— Het Staatsblad no. 111 behelst het besluit, waarbij de gemeente Amersfoort wordt aangewezen als losplaats voor steenkolen, bij invoer ter zee en langs rivieren en kanalen.

:— Omtrent de uitkomsten van het onderzoek van den inspekteur der gevangenissen omtrent zijne inspektiereis, in 1857 uit het oogpunt der cellulaire opsluiting gedaan, wordt gemeld, dat eenzame opsluiting in gevangenvertrekken hier sinds lang geenszins vreemd was, en dat het hebben van cellen neven algemeene vertrekken dus zeer gewoon is, zoodat zoo iets te Tiel niet kan verwonderen. Dit moet echter worden aangemerkt als een gevolg der bezwaren, verbonden aan eene tweeslachtige wijze van opsluiting, aangenomen bij ons Wetb. van Strafr. Zoolang een zoodanig tweeledig beginsel in dit Wetb. zal zijn opgenomen, zal het wel onmogelijk zijn op den duur op eene andere wijze in de bewaring der gevangenen te voorzien.

Maar zelfs als de cellulaire gevangenis alleen is aangenomen, zal men nog in gevangenissen niet kunnen volstaan met alleen cellen te bouwen. — Opmerkelijk is het, wat aangaat de waarde, door alle beambten bij het gevangeniswezen aan het stelsel van afzondering gehecht, dat de inspekteur geen enkele dezer beambten heeft ontmoet, die de onderlinge afzondering afkeurde en dat er slechts één was, die nog eenige vrees had voor meerdere gelegenheid tot zelfmoord, welke vrees echter als ongegrond kan worden beschouwd. Niet minder opmerkelijk kan het genoemd worden, dat de onderlinge afzondering door zoovele gevangenen, zelfs bij gelijken duur hunner straf, wordt verkozen, en dat het alleen de meest verdorvene en dus ook juist de gevaarlijkste gevangenen zijn, die de gemeenschappelijke zaal verkiezen. Uit een en ander is overigens ook duidelijk gebleken, dat de naam van eenzame opsluiting ongepast is, en dat men beter doet te spreken van het stelsel van onderlinge afsluiting der gevangenen. Wat dit stelsel zelf betreft, verklaart de inspekteur zich voor de toepassing van dat stelsel op de preventieve gevangenen, en aarzelt hij geen oogenblik de volstrekte noodzakelijkheid daarvan te beweren.

Betreffende de tijdsverhouding der afzondering, schijnt het hem duidelijk, dat de thans geldende verhouding moet worden afgekeurd; weinig bezwaar zou hij er in zien, om bij een goed ingerigt en goed uitgevoerd stelsel van afzondering den duur gelijk te stellen; hij acht het echter raadzamer en voorzigtiger niet op eens tot dien maatregel over te gaan, en geeft dus in overweging om thans den middenweg te bewandelen en de gemeenschappelijke opsluiting in verhouding te stellen tot de afzonderlijke als 2 tot 3. — Een allergewigtigst punt is z. i. de wettige duur der onderlinge afzondering; afgaande op de in Nederland verkregene ondervinding, vermeent hij, dat een tijd van drie jaren als het maximum bij de wet kan worden aangenomen. Maar wanneer hij dat in overweging geeft, zoude hij het zeer wenschelijk achten, bijaldien bij het wetboek van Strafregt als algemeene regel werd bepaald, dat *alle* gevangenisstraffen beneden dat cijfer bij onderlinge afzonderingen zouden behooren te worden ten uitvoer gelegd, uitgezonderd alleen van gevangenen beneden de 16 en boven de 60 jaren.

Cellulaire gevangenissen, meer dan 100 of hoogstens 120 cellen bevattende, zoude hij wegens het steeds gevorderd toezigt afkeuren. Hij eindigt met de opmerking, dat de zekerste middelen van staatswege aantewenden tot vermindering van het getal gevangenen, op den duur gelegen zijn in een doelmatig *volksonderwijs* gepaard met het wegnemen van *hinderpalen tegen de nijverheid.*

:— Gister ochtend ten 11 ure heeft Z. Exc. de Minister voor de zaken der Herv. Eeredienst enz., vergezeld van den sekretaris-generaal *Rooseboom*, de gewone herfstvergadering geopend van de synodale kommissie der Nederl. Herv. Kerk, welke hare zittingen in het gebouw van het Ministerie zal houden. Tien leden waren bij de opening tegenwoordig.

— Volgens een der bladen ligt in de fabriek van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel* te Amsterdam eene nieuwe stoomboot gereed, bestemd voor de dienst tusschen Antwerpen en Rio-Janeiro. Dit schip munt, zegt dat blad, uit door schoonheid van bouw en doeltreffendheid. Het bevat eene ruimte van 600 ton steenkolen en 500 ton voor goederen, terwijl het 40 passagiers 1. kl., 60 pass. 2. kl. en 120 der derde kl. kan bevatten. Het strekt voorzeker ons land tot eer, dat deze fabriek zoozeer in naam buiten 's lands toeneemt, en, als Nederlandsche maritieme inrigting wijd en zijd bekend wordende, de aloude roem van ons vaderland in de scheepsbouwkunst doet herleven. Immers wij hebben het nog voor weinige weken in onze brieven uit Alexandria kunnen melden, dat een vaartuig uit genoemde fabriek in Egypte de zegepraal verwierf boven het Engelsch fabrikaat, en daarom door den onderkoning van dat rijk bijzonder in bescherming wordt genomen.

— De 's Gravenhaagsche kommissie ter oprigting van een nationaal gedenkteeken, ter nagedachtenis van den dichter *Tollens*, heeft bekend gemaakt, dat de bijdragen voor het te Rotterdam en te Rijswijk op te rigten gedenkteeken voor den Nederl. volksdichter *Tollens* een zoodanig bedrag hebben bereikt, dat de centrale kommissie de verwezenlijking mogelijk acht van hetgeen zij zich ten doel had gesteld.

De kommissie herhaalt thans hare vroeger gedane oproeping om bijdragen op den eersten verjaardag van het sterven van Neêrlands volksdichter. Zij vertrouwt, dat de verlevendigde herinnering aan den indruk, welken zijn overlijden overal maakte, waar zijne poëzy gewaardeerd werd, een prikkel zal zijn tot vernieuwde deelneming in de hulde, welke de natie zijner nagedachtenis toebrengt. *N. R. Ct.*

— Uit nadere berigten van Heerjansdam blijkt, dat, behalve de infanteristen, die reeds naar derwaarts zijn gezonden, om de orde te handhaven, ook de offi. der arrondissements regtbank van Dordrecht naar die plaats is vertrokken, benevens een detachement dragonders. Reeds 4 belhamels zijn gevangen genomen en naar Dordrecht vervoerd, en het onderzoek naar de beweging wordt steeds voortgezet.

— Het gemeentebestuur van Breda heeft opgeroepen eenen ingenieur, aan wien het daarstellen, onder zijn opzigt, eener gazfabriek binnen die gemeente zou kunnen worden opgedragen, om zich, onder overlegging van de noodige bewijzen van bekwaamheid, met opgave van voorwaarden, vóór den 15. November aanst., aan te melden bij het gemeentebestuur voornoemd.

— Het getal paarden, den 19 dezer op de markt te Montfoort aangebragt, was 551; dit getal is ver beneden dat van andere jaren.

*— Uit Drenthe schrijft men ons: de toestand van het water begint op velerwijze zorgwekkend te worden; men hoort van alle kanten daarover klagten, zoowel ten platten lande als in de steden. Op vele plaatsen is bijna geen zuiver water meer te bekomen, daar de pompen de een na de andere ledig worden. Voor het vee is het bijna het ergste, daar het noodige drinkwater er voor ontbreekt, als zijnde overigens slooten, vaarten, enz. op vele plaatsen geheel droog.

— *Jan Jans Hubert* en zijne dochter, onlangs door het prov. geregtshof van Leeuwarden veroordeeld wegens diefstal met verzwarende omstandigheden, stonden den 17. dezer nogmaals voor gemeld hof te regt, wegens diefstal gepleegd in den nacht tusschen 11 en 12 Mei, ll. door 2 personen in eene bewoonde huizinge. De uitspraak is bepaald op aanstaanden Maandag.

— In Elspeet heeft de blinde godsdienstijver van twee ingezetenen dier plaats eene schermutseling veroorzaakt, die ten gevolge had, dat de zwakste partij, een aanhanger van den vorigen predikant, door de sterkste ernstige beleedigingen aan het hoofd heeft bekomen. Deze laatste deswege aangeklaagd zijnde, is onlangs tot 3 jaren korrektionele gevangenisstraf en *f* 70 boete veroordeeld.

— Luidens berigten bij het Depart. van Marine van de Kaap de Goede Hoop ontvangen, is Zr. Ms. transportschip de Merwede, onder bevel van den luit. ter zee van de 1. kl. *F. C. Sloos*, den 22. Junij jl. in de Simonsbaai aangekomen en heeft den 30. Julij daaraanvolgende de reis naar Nederland voortgezet.

Zr. Ms. stoomschip Bali, onder bevel van den luit. ter zee 1. kl. *J. H. van Capellen*, was den 18. Aug. jl. in de Tafelbaai aangekomen en zou vóór het einde dier maand de reis naar O.-Indië vervolgen.

Aan boord der beide bodems was alles wel. *St. Ct.*

— Ten vervolge op onze vroegere mededeelingen aangaande het gevondene in het wrak van the Lutine, worden wij op nieuw in de gelegenheid gesteld te melden, dat sedert den 16. dezer geborgen zijn: 424 heele Spaansche matten, 2 halve dito, 3 kwart dito, 1 zilveren Fransche kroon, 1 gouden doebloen, 1 kwart dito, 1 [illegible] en 1 koperen penning; en 19 dezer: 987 heele Spaansche matten, 2 halve dito, 6 kwart dito, 1 achtste dito.

— Het Orgel-Koncert door den heer *S. de Lange Jr.* uit Rotterdam, jl. Vrijdag in de Domkerk gegeven, heeft den kunstvrienden, liefhebbers van een duchtig orgelspel ongetwijfeld genotvolle oogenblikken geschonken. Het was eene voortreffelijke gelegenheid, om den jeugdigen, nog slechts zeventien jarigen organist en landgenoot te hooren en te bewonderen, een bescheiden jongeling, die door zijn reeds allervaardigst en zeker spel, door zijne welbegrepene, goedgeschakeerde voordragt met eene rijke, doelmatige, afwisselende registratuur, van eenige allermoeijelijkste orgel-kompositiën, o. a. de schoone Sonate, van *G. A. Ritter*, de prachtige, onovertreffbare Fantaisie en Fuge (G mol) van *Joh. S. Bach* en de zeer uitgebreide, bij de eerste kennismaking wat vreemde nogtans zeer vele schoonheden bevattende Liszt'sche Fantaisie over het koraal uit *le Prophète* van *Meijerbeer*: „ad nos, ad salutarem undam," zich reeds een belangrijk orgelvirtuoos betoond en de van hem gekoesterde verwachting verre overtroffen heeft. Jammer daarom, dat zoo weinige stadgenooten in dit koncert verschenen waren, om zich aan de fraaije toonen van de *Koningin aller instrumenten*, ditmaal zoo kunstmatig bespeeld, te verlustigen. Dr. K.

TEXEL, 19 Oktober. Binnengekomen Bijenkorf, kapt. *Vogelsang* en Sumatra, kapt. *Grivel*, beiden van Batavia, Mina, kapt. *Cupido* en Groot Zeewijk, kapt. *Homan*, beiden van Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 21 Oct. 0.44 El; + AP. 7.39. Gev. 2 d.
Keulen, 20 „ 3 v. 10 d. (4 v. $^{1}/_{2}$ d. Rijnl.)
Gev. 3 duim. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 21. Oct. 3 voet 9 duim of 3 voet $11^{1}/_{2}$ duim Rijnlands.

TURKIJE.

BUCHAREST, 13 Oktober.

De opening van den Divan heeft alhier met ongemeenen luister, den 11 Okt. plaats gehad, eene eeredienst is er gehouden, die door al de ministers en door de leden der kommissie werd bijgewoond. Van uit de kerk gingen de leden in optogt naar de vergaderzaal, die werd ingezegend. De prins-Kaïmakan hield eene toespraak, om de toekomst van het vaderland aan de zorg van de volksvertegenwoordigers aan te bevelen. Na zijn vertrek hield de metropolitaan de openingsrede.

Des avonds was er illuminatie; door het regenachtige weder kon het vuurwerk niet worden afgestoken.

In den Divan zit een aantal der mannen van 1848. Dit is het werk van *Reschid Pacha*, zegt men, die, ziende dat de tegenwerking tegen het verkiezen van unionistiesche kandidaten niet hielp, begreep een geheel anderen weg te moeten inslaan en wel, door het revolutionnair element in de hoogte te brengen, de mogendheden en vooral Rusland bevreesd te maken voor haar eigen werk. Van daar dat de gebannenen van 1848 weder in het land zijn gelaten, en zelfs hunne verkiezing is bevorderd. Generaal *Tell*, *Maghero*, de gebroeders *Bratiano*, die in de Mazzinistische komplotten en in de zamenzwering tegen *Napoleon III* gewikkeld waren, zijn in den Divan gekozen. Maar men zegt, dat ze van hunne heftigheid genezen zijn, en dat zij ten volle de tegenwoordige behoeften van hun vaderland begrijpen, zoodat de niet slecht bedachte list van de Porte zonder vrucht zou blijven.

De Divan van Moldavië is den 4. dezer te Yassy ook met gelijke plegtigheid geopend. De kommissarissen van Rusland en Engeland woonden haar namens de Europ. kommissie bij.

De inhechtenisneming van eenige Serviesche senatoren te Belgrado of op hunne landgoederen, baart nog al opzien. De eerst gearresteerden zijn de oudminister van binnenland *Raja Damjanowitz* en de oudminister van finantiën *Paun Jankowitz*, beide zeer populair en mannen van veel invloed. Bij de beweging, die in Montenegro zich openbaart, waar prins *Danielo* zich als hoofd der Slaven beschouwt, heeft deze zaak nog al gewigt. Van Oostenrijksche zijde wordt gemeld, dat het eene republikeinsche agitatie is, die in verband staat met 't geen in de Donauvorstendommen plaats grijpt.

SPANJE.

MADRID, 16 Oktober.

Verontrustende berigten omtrent de stemming der gemoederen in Katalonië moeten der koningin hebben aangezet de ministeriële krisis te doen eindigen, dat in vrij liberalen zin is geschied. Eene revolutie scheen onvermijdelijk als gen. *Pezuela* aan 't bewind was gekomen. Intusschen is zijne komst aan het ministerie alleen voorkomen, doordien hij met den heer *Bravo Murillo* het niet kon eens worden over de desamortisatie-wet, die voor de finantiën noodzakelijk, maar door de klerikalen toch niet geduld kon worden.

Admiraal *Armero* met den heer *Mon* zullen nu het bewind aanvaarden; maar zullen zij kunnen regeren met de reaktionnaire Kortes, of zullen zij de magt hebben, om zoo noodig die Kortes te ontbinden? Men acht dit laatste noodzakelijk, maar niet zeer waarschijnlijk. — Men hoopt, dat er niet zoo algemeen ontslag zal worden verleend aan de hoogste beambten, maar dat men in deze met gematigdheid zal te werk gaan.

Narvaez heeft Madrid verlaten.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Oktober.

Volgens alhier ontvangen berigten uit Konstantinopel, heeft de Porte de verschijning van een Russiesch oorlogschip op de hoogte van Rustschuk, als eene schending van de bestaande verdragen beschouwd, en heeft de grootvizier, *Ali-Pacha*, den Russieschen gezant inlichting over deze daad doen vragen.

WEENEN, 19 Oktober.

In den loop der week hebben er drukke konferentiën plaats gehad bij den [illegible] minister van staat, baron *von Weiner*, die door sir *Hamilton Seymour* en prins *Kallimachi* werden bijgewoond, en die, naar als zeker gemeld wordt, naar aanleiding van bijzonder gewigtige dépèches uit Londen, bij het Engelsche gezantschap ontvangen, plaats hadden. Het Londensche kabinet zou niet alleen de in de bekende Turksche nota uitgedrukte bedoelingen billijken, maar die zelfs als de zijne verklaren, en des noods met kracht in verdediging nemen.

WEENEN, 20 Oktober.

De uitslag der beraadslagingen van den divan van Moldavië is, dat met eenparige stemmen is aangenomen een besluit, waarbij de vergadering verklaart, dat zij voor het land wenschelijk acht:

Vrijheid der prinsdommen, om zich zelven te besturen overeenkomstig de bestaande verdragen met de Porte, wier regten erkend blijven;

Vereeniging der beide prinsdommen onder het bestuur van een vorst, behoorende tot eene westersche dinastie;

Een vertegenwoordigend bestuur en onzijdigheid van den nieuwen Staat.

BERLIJN, 20 Oktober.

De *Zeit.* wêerspreekt bepaald, dat Pruissen zijne bemiddeling heeft aangewend, om de bijeenkomst te Weimar tot stand te brengen.

De handel te Hamburg heeft *f* 12,000 voor de slagtoffers in Engelsch Indië ingeschreven; de Senaat heeft daarenboven *f* 6,000, uit staats-kas daarvoor gestemd.

FRANKFORT, 20 Oktober.

De vechtpartijen tusschen de Pruissen aan den eenen kant en de Oostenrijksche en Beijersche soldaten aan de andere zijde zijn hier niets nieuws. Die militairen kunnen elkander niet verdragen. Gisteren was men getuige van een gevecht op de markt en in onze straten met het blank geweer, met zooveel verbittering, dat vele der strijdenden ernstig gewond werden, en de stads-kommandant ze niet dan met moeite van elkander kon scheiden. Er zijn maatregelen bevolen, om dergelijke schandalen voor te komen.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Oktober.

Uit Malta schrijft men van den 9. dat het buitengewoon gezantschap der beide koningen van Siam den vorigen dag aldaar van Alexandria was aangekomen. Het bestond uit drie gezanten, den pleegzoon van een der beide koningen, en een talrijken staf. Den volgenden dag zou het de reis naar Londen voortzetten.

Een dezer gezanten de bloedverwant van den koning, heeft in last, der koningin rijke geschenken over te brengen, waaronder een massief gouden, met edelgesteenten bezetten troon.

De *New-York Times* deelt mede, dat de *Norsh Britsch America Bank* 100000 £ goud tegen den tegenwoordigen lagen koers te Londen heeft doen aanvragen.

— Tot beter verstand van de vreemdluidende Indische eigennamen diene het volgende: Vele namen van steden gaan uit op *pur*, *poor* of *pore*, hetwelk stad beteekent, zoo als Nagpore (de stad der slangen). Ook de uitgang *abad* en *patam* beteekent stad, zoo als Hyderabad (de stad van Hyder), Seringapatam (de stad van Seringa, eene Indische godheid), Allahabad (de stad van Allah of God); Punjab beteekent het land der 5 rivieren, en Doab heet eene landstreek tusschen 2 rivieren.

LONDEN, 21 Oktober.

De stoomboot Anglo-Saxon is uit New-York alhier aangekomen met berigten tot den 9. Okt. De geldkrisis duurde aldaar voort; in weerwil van die tijding zijn heden de 3 pCt. gek. op onze beurs $^{1}/_{2}$ pCt. gestegen en op $88^{7}/_{8}$ gekomen, alzoo het geld hier overvloedig is geworden.

De *Morning Post* gispt, in zijn nommer van heden, heftiglijk de verhooging van het diskonto, en dringt aan op eene verandering in de Bank.

— 21 *Okt.* Gec. $88^{5}/_{8}$; Sp. $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{1}/_{2}$; Rusl. 5 pCt. 105; $4^{1}/_{2}$ pCt. 96; Holl. 4 pCt. $96^{1}/_{4}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{3}/_{4}$; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. $76^{1}/_{2}$; Sard. 5 pCt. 89; Mex. $19^{1}/_{8}$.

FRANKRIJK.

PARIJS 20 Oktober.

De tweede afgevaardigde dien de Porte welligt naar het Parijssche kongres zal zenden, is *Fuad Pacha*, president van den Tanzimat, een hevig tegenstander der vereeniging en de ontwerper van het plan eener administratieve vereeniging, dat de Turksche Staatslieden als de eenige koncessie beschouwen welke de Porte nog zou kunnen doen. Het is evenwel nog geenszins zeker, dat hem de zending zal worden opgedragen.

Omtrent de zamenstelling van het Spaansch kabinet blijven allerlei geruchten in omloop. Algemeen vreesde men, dat het kabinet *Armero* niet krachtig genoeg zal zijn om den toestand te beheerschen, en dit is waarschijnlijk ook de reden, dat de heer *Mon* zoo weinig spoed maakt om terug te komen.

Naar men verneemt, zal de Katholieke bevolking van Syrië den keizer een adres doen aanbieden, houdende dankbetuiging voor de simpatie en welwillendheid, steeds den Christenen in Azië door Z. M. betoond.

Uit Marseille verneemt men, dat de keizer er dit jaar niet verwacht wordt; zelfs meent men, dat Z. M. volstrekt niet van plan is geweest dit jaar een bezoek aan die stad te brengen. Zijne tegenwoordigheid wordt er echter wel gewenscht, want er is veel te hervormen en te veranderen, waartoe eene hoogere impulsie noodig is.

Onze bladen deelen een brief mede, door den hertog van Aumale aan generaal *Peel* gezonden met zijne bijdrage voor de ongelukkigen in Indië. De hertog neemt deze gelegenheid te baat om zijne dankbaarheid te kennen te geven voor de gastvrijheid in Engeland ondervonden, en zijne simpatie uit te drukken voor de Britsche troepen, die zoo moediglijk in Indië strijden.

PARIJS, Woensdag 21 Oktober.

De *Moniteur* deelt de benoeming mede van den heer *Vallon* tot prefekt van het departement du Nord, in plaats van den heer *Collot Meygret*, tot andere betrekkingen geroepen.

Dat dagblad berigt verder, dat de Keizer en de Keizerin gisteren met een glansrijk gezelschap eene jagtpartij te Compiègne hebben bijgewoond.

Het water der rivieren in de departementen Loire en Allier is aanmerkelijk gewassen; men vreesde aldaar voor nieuwe overstroomingen.

De beurs had heden in den beginne eene vaste houding, doch was ten slotte gedrukt.

— 21 *Okt.* Rente kont. $4^{1}/_{2}$ pCt. 90,50; op tijd 3 pCt. 66,70; Fr.-Oost. Spw. 665; Sp. $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{1}/_{4}$; 3 pCt. $37^{3}/_{8}$.

MARSEILLE, 20 Oktober.

De onderkoning van Egypte heeft zijne reis uitgesteld om prins *Napoleon* te ontvangen.

De Engelsche konsul te Tripoli heeft [illegible] bevel uit Konstantinopel doen aanplakken, [illegible] de uitvoer van rundvee wordt toegestaan; [illegible] van dien, verzet de regering van den Bey [illegible] tegen den uitvoer, dewijl de inwoners het rundvee zelven noodig hebben.

Okt.		
	GEHUWD.	
16	P. v. Hille en B. J. C. v. d. Sande Bonekamp.	Rotterdam.
16	J. Herman en G. de Vries.	Amsterdam.
15	A. H. v. Nes en S. M. Pauw.	Kampen.
16	C. M. Oppelaar en M. Spruijt.	Alphen.
16	P. Steen en S. E. A. Eldik.	Nijmegen.
16	B. W. Smit en W. C. Rieken.	Zaandam.
15	M. de Vries en M. Backer.	Elburg.
15	H. J. v. d. Weert en M. P. v. Simmeren.	Enkhuizen.
	BEVALLEN.	
15	J. S. Bleeker geb. Loos, dochter.	Sneek.
15	C. M. v. d. Dussen geb. Sainen, zoon.	Kampen.
16	J. W. Damste geb. v. 't Hoofd, dochter.	Leijden.
15	D. Fok geb. Fok, dochter.	Amsterdam.
16	A. M. Gijsinck geb. Vleck, dochter.	Amsterdam.
18	H. C. Heukensfeld geb. Marcus, zoon.	Amsterdam.
16	H. Halbertsma geb. Kingma, zoon.	Sneek.
19	J. C. Harken geb. Pitton, zoon.	Amsterdam.
15	C. Hillebrand geb. Peters, zoon.	Leeuwarden.
19	C. Jackson geb. Bert, dochter.	Haarlem.
19	C. C. Kamp geb. de Becker, dochter.	Amsterdam.
16	C. M. Kalff geb. Muller, dochter.	Zwolle.
15	A. H. v. Nie geb. Holl, zoon.	Amsterdam.
15	A. J. Prins geb. Kaars Sijpesteijn, dochter.	Wormerveer.
16	C. M. Ruijgh geb. Sinkel, zoon.	Nieuwediep.
19	G. Schor geb. de Graaf, zoon,	Amsterdam.
18	C. G. v. d. Swaagh geb. de Leeuw, doode z.	Alkmaar.
17	C. J. C. Tieleman geb. Kramer, zoon.	Amsterdam.
13	H. P. Voerman geb. Lammers, zoon.	Zierikzee.
16	C. E. de Vries geb. v. Binsbergen, d.	Groningen.
16	A. Wallach geb. Lehren, zoon.	Amsterdam.
15	S. A. v. d. Willigen geb. v. d. Hell, z.	Deventer.
19	D. Willing geb. Voorzanger, zoon.	Amsterdam.
18	M. H. J. v. d. Weereld geb. de Kruijff, z.	Amsterdam.
	OVERLEDEN.	
14	*Mevr.* S. Bergh geb. Delo.	Amsterdam.
15	J. L. Bregeman, 93 j.	Doesburg.
18	*Mevr.* A. C. H. de Booij geb. Sobels, 76 j.	Amsterdam.
15	*Mevr.* M. Bosman geb. Voekers, 52 j.	Alkmaar.
13	*Mevr.* M. E. Eickma geb. Klugten v. Baalen.	Goes.
17	*Mej.* J. v. Eijck, 54 j.	Dordrecht.
15	*Mej.* A. L. M. Finckensieper, 38 j.	Alkmaar.
16	H. J. v. Gelster, 53 j.	Monnickend.
16	L. Huijsinga, 68 j.	Amsterdam.
17	M. J. Heijnen, zoon.	's Hage
17	D. S. de Jongh, 63 j.	Hoorn.
20	F. Kramer.	Amsterdam.
13	*Mevr.* M. E. Kramer geb. v. Meurs.	Nijmegen.
16	*Mej.* A. S. J. Lorie, 24 j.	Amsterdam.
14	*Mej.* A. C. Mirandolle, 74 j.	's Hage.
15	*Mevr.* M. E. Oskamp geb. v. Winter.	Amsterdam.
16	W. Pienink, 45 j.	Amsterdam.
14	T. B. Roquette, 69 j.	Rotterdam.
17	L. Sabelis, 85 j.	Haarlem.
17	*Mevr.* H. W. E. Schlecht geb. van Vla-	
16	deracken, [illegible] j.	Amsterdam.
16	*Mevr.* J. W. C. Wiselius geb. Hooglandt.	Wageningen.
19	W. H. Warnsinck, 75 j.	Amsterdam.

Marktberigten.

Wijk bij Duurstede, 21 Oct. Ordinaire Tarwe van *f* 10,25 tot *f* 11,25. Beste dito van *f* 12,00 tot 13,00. Rogge van *f* 7,50 tot *f* 8,40. Boekweit van *f* 8,50 tot 9,00. Haver van *f* 4,75 tot *f* 5,25. Paardenboonen van *f* 9,40 tot *f* 9,60. Witte Erwten van *f* 8,60 tot *f* 9,25. Rijstemeel van *f* 5,00 tot 5,20 de 50 Ned. ℔. Boter de 5 Ned. Onzen van 60 cents. Hoendereijeren de 100 stuks *f* 3,50.

Schiedam, 20 Oct. Granen. Verkocht. Rogge, 143 ℔ Pernau *f* 240 6/w., en 144 ℔ Archangel *f* 200 6/w., *f* 201 3/m. Gerst, 127 ℔ Coursche *f* 215 6/w., en 127 ℔ Libau *f* 217 6/w.

Montwijn per Ned. vat zonder fust *f* 19,00. Jenever id. *f* 24,50. Amsterd. proef *f* 25,75, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,60 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerking.*
			N. ℔						
21	2	wzw.	0.5	753.85	58.8	+ 5.2	0.94	0	Betrokken.
	10	nw.	0.0	52.21	54.3	+ 7.0	1.00	4.5	Betr., regen.
22	8	zw.	0.0	50.06	53.1	+ 5.6	0.98	1.3	Betrokken.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 21 Oktober 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . . 2½	pCt.	62 3/8	62½	62½
dito dito 3	„	74 13/16	74 7/8	
dito dito 4	„	95½	95 11/16	95 5/8
Amortisatie-Sijndikaat. 3½	„	89¼		
Handelmaatschappij . 4½	„	145½	146	145¾
Aand. Rijn-Spoorweg 4½	„	100		
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* 2½	pCt.	50½		
SPANJE.				
Obligatien 1½	pCt.	25	25 1/16	
Oblig. 3	„	41½		
Binnenl. Schuld . . . 3	„	36 9/16	36 11/16	36 5/8
Amortisable		6		
Bewijzen Koepons . . .		5½		
PORTUGAL.				
Obligatiën 3	pCt.	43½	43 11/16	43 1/[illegible]
dito 1856. 3	„	43 5/16	43 3/8	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5	„	103¼	103½	103 3/[illegible]
Obligat. 1828 & 1829 5	„	102		
Certifikat. 1831 & 1833 5	„	92¾		
Certifikaten 1840. . . 4	„	84¼		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4	„	84	84¼	84
dito 1855 6e Serie. . 5	„	98 1/8	98 3/8	98 1/[illegible]
dito Adm. te Lond. 4½	„	94		
Cert. van Assign. . . 6	„	65		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		153		
Obligatien. 4	pCt.	78 3/8		
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.* 4	pCt.	59 7/8		
Oblig. Metaliek . . . 5	„	71 3/8	71 9/16	71 [illegible]
Oblig. Rente Am. . . 5	„	83 5/8	83¾	[illegible]
dito dito Nat. 1854. 5	„	73 3/8	73 5/8	[illegible]
dito dito 2½	„	37 3/16	37¼	
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. . 5	pCt.	97½		
„ 1839, £ 100. . 5	„	96½		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855 . 100 £		13	13¾	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu 4½	„	27½	28 3/8	
Grenada, Oblig. . . . 3¼	„	17 7/16	17 9/16	
Mexiko, Obl. 3	„	18	18 1/8	
N.-Am. Illin. Spw. Aand.		93		
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7	„	80½	81	80½

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.